

2020

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE

Consiliul Național de Coordonare a Programelor Naționale
de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu
transmitere sexuală și de control al tuberculozei

CNC TB/SIDA

Lista abrevierilor

CNC TB/SIDA	Consiliul Național de Coordonare a Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control TB
CCM	Country Coordinating Mechanism
CDI	Consumatori de droguri injectabile
CNE	Comisia Națională de Experți
FG	Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei
GTL	Grupuri Tehnice de Lucru din cadrul CNC TB/SIDA
GL	Grup de Lucru
IFP	Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”
ITS	Infecții cu Transmitere Sexuală
KAP	Populații Cheie Afectate
PN	Programe naționale
PTH	Persoane care trăiesc cu HIV/SIDA
RP	Recipienții Principali ai granturilor FG
SIDA	Sindromul Imunodeficienței Dobândite
SR	Subrecipienți ai granturilor FG
SDMC	Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile
TB	Tuberculoza

DESPRE CNC TB/SIDA

Consiliul național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei (CNC TB/SIDA) este o structură intersectorială de nivel național, care reflectă prioritățile și angajamentul Republicii Moldova în combaterea tuberculozei și infecției HIV/SIDA. CNC TB/SIDA activează începând cu anul 2002. Inițial, Consiliul a fost constituit în scopul supervizării și monitorizării implementării proiectului „Suportul Programului Național de profilaxie a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală și Programului Național de control al tuberculozei”, finanțat de Banca Mondială și Fondul Global. Din august 2005, CNC TB/SIDA este o structură intersectorială și interministerială, instituit prin Hotărâre de Guvern nr. 825 din 3 august 2005.

Scopul major al Consiliului este de a contribui la implementarea eficientă a activităților din cadrul Programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei prin atragerea, coordonarea, monitorizarea și gestionarea granturilor oferite de organizațiile internaționale ca răspuns la necesitățile țării. În anul 2020, sub egida CNC TB/SIDA, au fost elaborate proiectele noilor Programe naționale de prevenire și control al infecțiilor TB și HIV/SIDA/ITS pentru perioada 2021-2025. Proiectele programelor naționale au fost agreate la nivelul CNC și urmează a fi aprobate de Guvern conform procedurilor prevăzute de normele legale.

În prezent, în componența CNC intră 29 membri cu drept de vot din sectorul guvernamental, societatea civilă și organizații internaționale. Consiliul este condus de președinte (ministrul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale), asistat de doi vicepreședinți și Secretariatul CNC TB/SIDA. Nivelul decizional este susținut și de Comisia Națională de Experți, care are în sarcină supervizarea programatică a granturilor FG, oferite țării în susținerea Programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei. La nivel operațional, activitatea CNC este realizată prin intermediul a trei Grupuri Tehnice de Lucru.

Totodată, începând cu anul 2003, CNC TB/SIDA reprezintă mecanismul central de coordonare a finanțării oferite de Fondul Global de Combatere SIDA, Tuberculozei și Malariei în susținerea răspunsului național TB/HIV.

DESPRE FONDUL GLOBAL

Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei a fost constituit în anul 2002 și reprezintă un mecanism inovator de finanțare internațională, care activează în formatul unui parteneriat strategic între instituții guvernamentale, societatea civilă, sectorul privat și comunități ale persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, TB și malarie.

Această structură ajută țările în lupta contra celor trei epidemii (SIDA, Tuberculoza și Malaria), considerate fenomene grave la nivel mondial.

În Republica Moldova, Fondul Global este donatorul principal în controlul tuberculozei și infecției HIV/SIDA. În prezent, țara implementează grantul oferit de FG în susținerea răspunsului național la HIV și TB, în valoare de 18 milioane de euro pentru perioada 2021-2023.

Obiectivele strategice ale CNC TB/SIDA:

1

Asigurarea procesului de supervizare programatică / oversight

Supervizarea programelor naționale și a asistenței externe, în special a celei oferite de Fondul Global, reprezintă un proces complex prin care se asigură că activitățile sunt implementate în conformitate cu strategiile și cerințele stabilite, iar recomandările oferite partenerilor de implementare sunt aplicate și monitorizate în scopul îmbunătățirii performanței rezultatelor și indicatorilor.

2

Implicarea constituenților în procesele naționale

Procesele de coordonare, implementare, monitorizare a programelor naționale și a granturilor FG solicită implicarea responsabilă a tuturor actorilor și a grupurilor constituente. Susținerea și încurajarea implicării cât mai multor constituenți multisectoriali în aceste procese este o prioritate pentru CNC TB/SIDA.

3

Dezvoltarea capacităților

Fortificarea capacităților CNC TB/SIDA, în special, după actualizarea componenței CNC TB/SIDA și a cadrului normativ de activitate, dar și în contextul implementării eficiente a programelor naționale de control TB și HIV/SIDA și a granturilor oferite de donatorii internaționali.

4

Comunicare și informare

Menținerea unui proces de comunicare operativ la nivelul grupurilor constituente CNC TB/SIDA, dar și cu partenerii acestuia, este una dintre atribuțiile de bază ale Secretariatului CNC TB/SIDA. Informarea și comunicarea eficientă asigură un mecanism sincronizat și calitativ de conlucrare cu toți partenerii în controlul TB și HIV/SIDA.

Asigurarea procesului de supervizare programatică/oversight

Ședințele CNC TB/SIDA

Membrii și partenerii CNC TB/SIDA s-au convocat, pe parcursul anului 2020, în patru ședințe (două în format clasic și două online) – ședința CNC din 24.01.2020, ședința CNC din 06.02.2020, ședința CNC din 26.05.2020 și ședința CNC din 29.06.2020.

Pe agenda de lucru a ședințelor, membrii CNC au abordat cele mai importante subiecte ale sistemului de sănătate cu referire la maladiile TB/SIDA/ITS:

- Supervizarea și monitorizarea procesului de implementare a granturilor FG, gestionate de Recipientii Principali – IP UCIMP DS și Centrul PAS, cât și subrecipientii acestora;
- Elaborarea și agrearea, în cadrul unui dialog de țară, a proiectelor Programelor naționale de prevenire și control al infecției HIV/SIDA/ITS și a tuberculozei pentru anii 2021–2025;
- Elaborarea și agrearea, în cadrul unui dialog de țară, a aplicației Rep. Moldova către Fondul Global în susținerea răspunsurilor naționale TB și HIV în perioada 2021–2023;
- Aprobarea documentelor de activitate actualizate ale CNC TB/SIDA;
- Aprobarea aplicației Rep. Moldova către Fondul Global în cadrul Mecanismului de răspuns împotriva COVID-19.

Ședințele CNC au fost documentate, iar minutele ședințelor au fost consultate sistematic cu participanții după ședințe și plasate, împreună cu deciziile adoptate de membrii Consiliului, pe site-ul oficial – <http://www.ccm.md/minute>.

Procesele coordonate și deciziile asumate în cadrul ședințelor CNC au contribuit la: elaborarea și agrearea la nivelul CNC a celor două proiecte de Programe Naționale de prevenire și control al infecțiilor TB și HIV/SIDA/ITS (2021 – 2025); elaborarea Cererii de finanțare către FG și aplicarea pentru o nouă asistență externă, oferită de FG în susținerea răspunsului național TB/HIV în perioada 2021 – 2023, dar și obținerea unui nou grant în contextul pandemiei COVID-19.

Asigurarea procesului de supervizare programatică/oversight

Ședințele Comisiei Naționale de Experți

Comisia Națională de Experți, prin funcția sa de bază, asigură sarcina de supervizare programatică a granturilor Fondului Global, implementate în susținerea programelor naționale TB și HIV/SIDA /ITS.

Membrii CNE se întrunesc semestrial pentru a analiza datele generate de „Tabelul programatic”, instrument care evaluează trei indicatori macro:

- managementul programului;
- performanța programatică;
- performanța financiară.

Pe parcursul anului 2020, ținându-se cont de restricțiile pandemiei COVID-19, membrii CNE s-au convocat într-o singură ședință de lucru, organizată în format online, pe 07 octombrie.

Scopul ședinței a fost evaluarea programatică a granturilor oferite Republicii Moldova de Fondul Global și gestionate de către Recipienții Principali (RP) – IP UCIMP DS și Centrul PAS, în sem. II, 2019, & sem. I, 2020.

Membrii CNE au apreciat rezultatele pozitive înregistrate de RP, în pofida crizei pandemice, și au menționat eforturile depuse de actorii cheie pentru atingerea indicatorilor și aplicarea abordărilor inovative.

Recipienții Principali care au gestionat grantul FG în cadrul Noului Model de Finanțare (2018–2020) au fost: IP UCIMP DS (sectorul guvernamental) și Centrul PAS (sectorul nonguvernamental).

Comisia Națională de Experți este o comisie independentă care are misiunea de a asigura procesul de supervizare programatică a implementării activităților realizate în contextul granturilor oferite de Fondul Global în susținerea programelor naționale TB și HIV/SIDA.

Asigurarea procesului de supervizare programatică/oversight

Vizite de supervizare în teren

În conformitate cu Planul național de supervizare al CNC pentru anii 2019–2020, prevederile Manualului Operațional al CNC TB/SIDA, cât și a Termenilor de Referință specifici, membrii CNE & CNC au în sarcină activitatea de participare în cadrul vizitelor de supervizare în teren a proiectelor susținute din granturile FG la nivel local.

Vizitele de supervizare în teren reprezintă o altă activitate a procesului de supraveghere a granturilor Fondului Global, implementate în Republica Moldova.

În anul 2020, fiind constrânși de riscurile pandemiei, partenerii naționali au încurajat adaptarea activității date în format online. Astfel, la ședința CNE din octombrie 2021, au fost invitate să participe și echipele organizațiilor/proiectelor propuse pentru supervizare: RP – ONG "Act for Involvement" (componenta TB) și AO "Tinerii pentru Dreptul la Viață"/ UORN (componenta HIV).

În cadrul ședinței CNE au fost discutate următoarele două proiecte:

- Controlul TB, DR–TB și TB/HIV în rândul persoanelor fără adăpost din mun. Chișinău;
- Activități de prevenire HIV în baza strategiei reducerea riscurilor și asistență psihosocială pentru GRSI și PTH din mun. Bălți.

În cadrul discuțiilor, echipele proiectelor locale au prezentat situația cu privire la procesul de implementare a proiectelor locale finanțate din resursele FG, rezultatele înregistrate și provocările cu care se confruntă.

Asigurarea procesului de supervizare programatică/oversight

Publicarea rapoartelor cu referire la performanța granturilor FG

Recipienții Principali care au gestionat, în anul 2020, grantul Fondului Global în Republica Moldova sunt IP UCIMP DS (instituție publică) și Centrul PAS (instituție nonguvernamentală).

Recipienții Principali elaborează trimestrial (UCIMP) și semestrial (Centrul PAS), rapoarte de progres privind implementarea proiectelor gestionate. Acestea descriu activitățile realizate, indicatorii de performanță ai grantului și informații despre utilizarea fondurilor.

Totodată, RP perfectează, semestrial, tabele programatice (Dashboards) care evaluează trei indicatori macro: managementul programului, performanța programatică și performanța financiară.

Proiectele implementate de cei doi RP au fost:

- Consolidarea controlului tuberculozei în Republica Moldova (2018 – 2020);
- Fortificarea controlului HIV în Republica Moldova (2018 – 2020).

În scopul asigurării transparenței, dar și oferirii accesului la informații complexe tuturor celor interesați de acest domeniu, Secretariatul CNC TB/SIDA plasează sistematic rapoartele de progres pe pagina web a Consiliului – www.ccm.md.

Asigurarea procesului de supervizare programatică/oversight

Activitatea Grupurilor Tehnice de Lucru parte a CNC TB/SIDA

Ca parte componentă a procesului de supervizare a programelor naționale și granturilor internaționale este considerată și activitatea celor trei grupuri tehnice de lucru, care activează la nivelul CNC TB/SIDA. Funcțiile majore exercitate de GTL constau în: suportul acordat pentru dezvoltarea proiectelor de programe, strategii, propuneri de granturi la nivel național și internațional în domeniul controlului și profilaxiei infecțiilor HIV/SIDA și TB; monitorizarea și evaluarea situației în domeniu și participarea la supervizarea realizării programelor naționale și granturilor cu finanțare externă realizate în susținerea acestora.

Pe parcursul anului 2020, membrii GTL s-au convocat în peste 20 de ședințe separate/comune, aducându-și aportul profesional la realizarea următoarelor activități:

- Elaborarea proiectelor Programelor Naționale de prevenire și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei pentru 2021 – 2025;
- Dezvoltarea aplicației de țară către FG în susținerea răspunsurilor naționale TB și HIV pentru anii 2021 – 2023;
- Elaborarea unui nou grant în cadrul Mecanismului de răspuns al FG împotriva COVID-19;
- Întărirea și validarea propunerilor de realocare a economiilor acumulate în granturile FG pe componentele TB și HIV;
- Validarea datelor/indicatorilor în cadrul diverselor procese de raportare națională/internațională privind domeniul tuberculozei și HIV/SIDA;
- Participarea la realizarea Studiului Biocomportamental în populațiile cu risc sporit de infectare (2020);
- Analiza realizării PN HIV/SIDA/ITS în contextul pandemiei cu COVID-19;
- Stabilirea priorităților de finanțare a PN HIV/SIDA din Fondul de profilaxie pentru 2021;
- Implicarea societății civile în depistarea țintită a TB;
- Gestionarea economiilor formate în grantul curent al FG;
- Propuneri pentru finanțarea activităților de screening TB în grupurile de risc și vigilență sporită din Fondul de Profilaxie CNAM în anul 2021.

Ședințele GTL au fost documentate, iar minutele/procese verbale sunt publicate pe pagina www.ccm.md

Implicarea constituenților CNC în procesele naționale

Programele naționale de prevenire și control al infecției HIV/SIDA/ITS și al tuberculozei pentru anii 2021 – 2025

În anul 2020, Republica Moldova a elaborat noile Programe naționale de control al infecției HIV/SIDA/ITS și tuberculozei pentru anii 2021 – 2025. Acest proces a fost organizat și coordonat de CNC TB/SIDA și a presupus asigurarea unui dialog incluziv și multisectorial, cu implicarea tuturor partenerilor din domeniu HIV/TB – sectorul guvernamental, agenții internaționale și societatea civilă, inclusiv comunitatea persoanelor afectate de cele două maladii și populațiile în risc sporit de infecție (KAPs).

Noile programe naționale reprezintă o continuitate a strategiilor precedente, totodată, fiind axate pe situația epidemiologică din țară și aliniate la strategiile și recomandările globale. Acestea au fost elaborate în conformitate cu strategiile internaționale HIV și TB, evaluărilor internaționale și naționale, studiilor și cercetărilor în domeniul HIV și TB de către Grupurile Tehnice de Lucru, parte a CNC, și consultate cu experții internaționali și reprezentanții societății civile & populațiile cheie afectate în cadrul platformei KAP.

Scopul PN HIV/SIDA și ITS: minimizarea consecințelor epidemiei HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală prin reducerea transmiterii și prevalenței, în special în populațiile cheie, precum și a mortalității asociate cu HIV.

Scopul PNCT este reducerea poverii tuberculozei în Republica Moldova prin reducerea mortalității cu 75%, a incidenței cu 50% (comparativ cu datele din 2015) și atingerea zero costuri catastrofale pentru pacienții cu tuberculoză.

Reprezentantul UNAIDS în Moldova a apreciat că Programele naționale au la bază cercetări/ evaluări realizate în ultimii ani, astfel încât programele să fie robuste, bazate pe evidențe, care răspund barierelor identificate și lecțiilor învățate. Noile programe subliniază elementul de centrare pe persoană, asigurarea respectării drepturilor omului și sensibilității la gen, au identificate modalități de aplicare a principiului de integrare a serviciilor.

Implicarea constituenților CNC în procesele naționale

Aplicația Republicii Moldova către Fondul Global pentru finanțarea răspunsului național la HIV și TB în perioada 2021–2023

La finele anului 2019, Republica Moldova a fost invitată oficial în calitate de aplicant pentru noua finanțare lansată de Fondul Global 2021 – 2023.

La 24 ianuarie 2020, CNC TB/SIDA a susținut invitația FG și a inițiat procesul național de elaborare a aplicației de țară concomitent cu procesul de elaborare a programelor naționale TB și HIV. Astfel, Cererea de finanțare și pachetul de grant au fost armonizate priorităților și obiectivelor strategiilor naționale și recomandărilor Fondului Global.

Suma disponibilă pentru Republica Moldova, în cadrul runde de finanțare 2021 – 2023, constituie 18,061,192 EURO și este acordată pentru finanțarea activităților incluse în programele naționale TB și HIV, inclusiv a activităților și intervențiilor pe ambele maluri ale Nistrului.

Aplicația către FG a fost elaborată în cadrul unui dialog de țară incluziv și transparent, sub egida CNC, cu participarea, în egală măsură, a grupurilor constituente CNC – sectorul guvernamental, partenerii de dezvoltare și societatea civilă & populațiile cheie afectate. Proiectul aplicației a fost elaborat în cadrul GL responsabil de elaborarea PN și aplicației FG (11 ședințe), discutat și consultat la nivelul Grupurilor Tehnice de Lucru TB și HIV (12 ședințe), discutat și validat în cadrul ședințelor comune GTL TB&HIV (2 ședințe) și prezentat și discutat în cadrul Comitetului KAP (4 ședințe).

În conformitate cu termenele stabilite, aplicația de țară a fost remisă donatorului în luna iunie 2020. Această etapă a fost urmată de: evaluarea Cererii de finanțare de către Comitetul pentru Revizie Tehnică al FG; crearea grantului cu participarea reprezentanților FG și CNC; aprobarea alocației de către Consiliul de administrare al FG; semnarea Acordului de grant.

Întregul proces de elaborare și consultare a proiectelor de documente parte a aplicației FG este reflectat pe site-ul CNC/rubrica procese consultative (www.ccm.md).

Semnarea Acordului de grant dintre RP și FG a avut loc în decembrie 2020, iar acest lucru a permis inițierea procesului de implementare a grantului FG începând cu 01.01.2021.

€18,061,192

investițiile Fondului Global în susținerea
răspunsului național TB și HIV
în perioada 2021-2023

Implicarea constituenților CNC în procesele naționale

Aplicația Republicii Moldova în cadrul Mecanismului de răspuns al FG împotriva pandemiei COVID

La începutul lunii mai 2020, ca urmare a declanșării pandemiei COVID-19 în lume, Fondul Global a lansat un nou Mecanism de finanțare - C19MR, pentru a sprijini țările în răspunsul la epidemia COVID-19 și a reduce impactul negativ asupra programelor HIV, tuberculoză și malarie și asupra sistemelor de sănătate și comunitare.

Astfel, țările beneficiare de granturile FG au avut oportunitatea de a aplica cereri de solicitare a finanțării în susținerea răspunsului național la COVID-19. Cererile de finanțare urmau să fie axate pe mitigarea efectelor COVID-19 asupra programelor TB și HIV, iar activitățile implementate în perioada sem. II, 2020 – sem. I, 2021.

Anvelopa disponibilă Republicii Moldova în cadrul mecanismului C19RM nu trebuia să depășească 10% din alocația țării 2020-2022, echivalentul a 1,806,119 euro. Dintre care - 5% economii din grantul FG existent (644.400 euro), prioritatea I: 3,25 % din alocația țării pentru 2020-2022 (586.989 euro) și prioritatea II, care a fost condiționată de disponibilitatea resurselor (574.730 euro).

În conformitate cu aprobările Fondului Global, Republica Moldova beneficiază, în cadrul acestei aplicații, de o finanțare suplimentară, în valoare de 643.594 Euro, pentru susținerea răspunsului național la pandemia COVID-19.

**Mitigarea
impactului
COVID-19
asupra PN
TB/HIV**

**Susținerea
răspunsului
național la COVID-
19**

**Intervenții
urgente în
sănătate și
sistemele
comunitare**

PARTICIPARE

Exercițiu de evaluare al FG – CCM Moldova Evolution

La finele anului 2020, CNC TB/SIDA a fost parte a unui proces complex de evaluare, lansat de Fondul Global, în vederea îmbunătățirii responsabilităților esențiale ale CCM-urilor pentru a asigura impactul investițiilor și a pune capăt infecțiilor HIV, TBC și malariei. Acest exercițiu a fost pilotat, începând cu 2018, în 18 țări și extins pentru toate CCM-urile din lume.

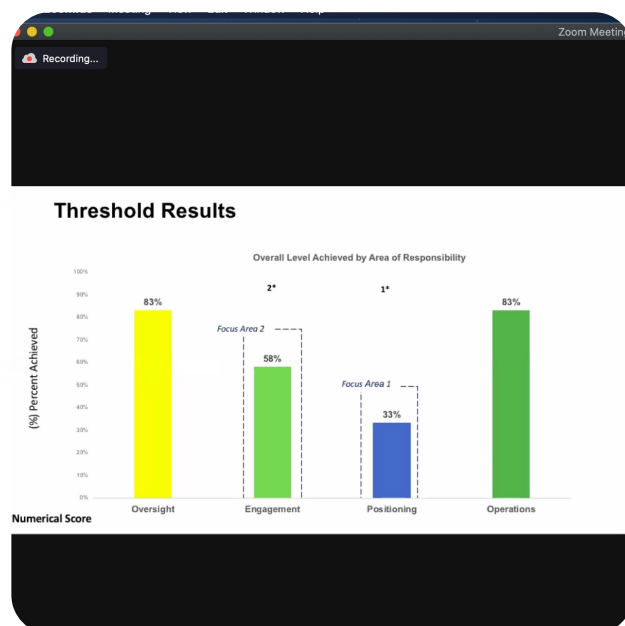
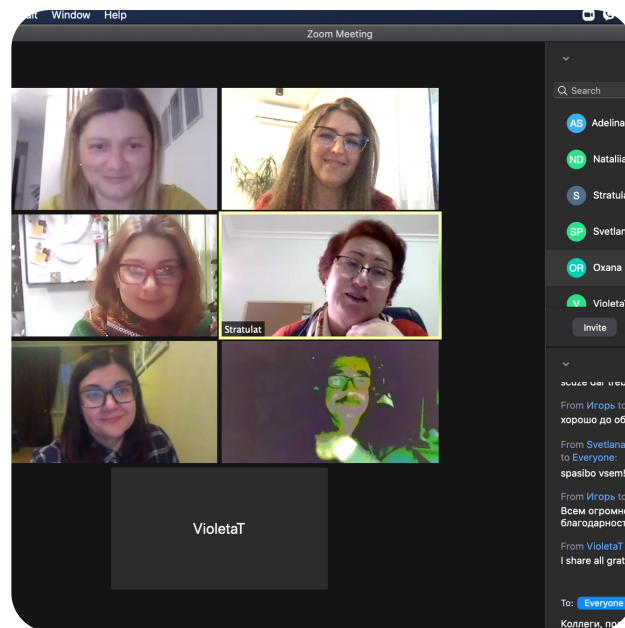
În Republica Moldova, CCM Evolution a presupus un amplu proces de analiză a documentelor cadru, interviuri cu membrii CNC, totalizarea sondajului online CCM 360 (la care membrii și partenerii CNC au luat parte), determinarea nivelului de activitate al CNC și stabilirea intervențiilor necesare îmbunătățirii funcțiilor acestuia.

În scopul facilitării exercițiului la nivel de țară, a fost creat un Grup de lucru reprezentativ al CNC (CCM Evolution Task Force), format din 7 membri, reprezentanți ai tuturor grupurilor constituente, care au fost implicați nemijlocit în procesul de evaluare și identificare a intervențiilor necesare, dar și asigurarea feedbackului în cadrul CNC.

Rezultatele consolidate ale instrumentului Threshold Tool a determinat indicatori pentru următoarele funcții: **Supervizare - 83%, Implicare - 58%, Poziționare - 33% și Operaționalizare - 83%.**

Rezultatele evaluării au fost prezentate de consultantul internațional în cadrul ședinței consultative cu membrii și partenerii CNC, care a avut loc pe 3 decembrie 2020.

Pașii următori în vederea obținerii și implementării asistenței tehnice din partea FG vor fi determinați de donator în perioada următoare.

Informare și comunicare

Asigurarea procesului de comunicare cu membrii și partenerii CNC TB/SIDA

Menținerea unui proces de comunicare operativ cu grupurile constituente CNC, dar și partenerii acestuia, a continuat să fie și în anul 2020 una dintre atribuțiile de bază ale Secretariatului CNC TB/SIDA.

Informarea și comunicarea eficientă asigură un mecanism sincronizat de conlucrare calitativă cu partenerii naționali și internaționali în controlul infecțiilor TB și HIV/SIDA.

Pe parcursul anului, Secretariatul CNC TB/SIDA a menținut o platformă activă de comunicare cu toate grupurile-țintă: reprezentanții FG, reprezentanții altor donatori naționali și internaționali, membrii CNC TB/SIDA, membrii CNE, membrii GTL/GL, echipele de coordonare a programelor naționale de pe ambele maluri ale Nistrului, echipele RP și subrecipientilor granturilor FG, reprezentanții societății civile în domeniu, inclusiv comunitatea persoanelor afectate de TB și HIV, profesioniști din domeniul sănătății și alte domenii adiacente.

Funcția de comunicare în cadrul CNC, în perioada de raportare, s-a realizat prin:

- informarea membrilor și partenerilor CNC TB/SIDA, inclusiv reprezentanții FG, cu privire la deciziile CNC în contextul procesului de elaborare a strategiilor naționale în controlul TB și HIV și aplicațiile către FG pentru susținerea răspunsului național TB/HIV și COVID-19;
- comunicarea directă cu actorii vizați și prezentări informative în cadrul ședințelor CNC;
- managementul solicitărilor de informații din partea actorilor naționali și internaționali implicați în activitatea CNC TB/SIDA;

- întocmirea și diseminarea notelor informative și a informațiilor sintetizate;
- împărtășirea rapoartelor tematice, asigurarea traducerii documentelor și a corespondenței parvenite din partea donatorului și partenerilor internaționali, inclusiv expedierea acestora în adresa constituenților CNC;
- pregătirea materialelor/noutăților pentru site-ul oficial al CNC;
- actualizarea și gestionarea bazelor de date cu privire la componența CNC TB/SIDA și a structurilor acestuia, inclusiv baza de date CNC din platforma online al FG;
- monitorizarea presei din domeniul sănătății și a site-urilor specializate în tematica TB și HIV/SIDA/ITS.

Urmând aceleași instrumente de comunicare, Secretariatul CNC a informat prompt și detaliat Secretariatul FG, Managerul de portofoliu și echipa de țară a FG, echipele de consultanți ai FG cu privire la deciziile adoptate de CNC din Moldova, complexitatea situațiilor conturate, precum și acțiunile întreprinse pentru a nu admite întreruperea serviciilor pentru populațiile cheie.

În cadrul ședinței CNC TB/SIDA din 24.01.20, membrii CNC au aprobat documentele de activitate ale Consiliului în versiuni actualizate

Priorități pentru 2021

- Asigurarea procesului de supervizare a implementării Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei, dar și a granturilor oferite de donatorii internaționali.
- Implicarea responsabilă a constituenților multisectoriali în procesul de coordonare, implementare, monitorizare a programelor naționale și a granturilor FG, dar și a altor proiecte aferente domeniului dat.
- Fortificarea capacităților CNC în contextul implementării Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei și a granturilor oferite de donatorii internaționali.
- Susținerea în continuare a implicării active a KAP în procesele naționale și în cadrul CNC, realizate în contextul asigurării controlului infecțiilor cu TB și HIV/SIDA.
- Implementarea activităților determinate de intervențiile prioritare selectate de țară în cadrul evaluării FG - CCM Evolution 2020.
- Asigurarea procesului de informare și comunicare între toți actorii implicați în implementarea granturilor Fondului Global și Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei.
- Aplicarea la FG pentru următorul grant de susținere a activității CNC TB/SIDA.

Activitatea CNC TB/SIDA și a Secretariatului acestuia este susținută prin intermediul granturilor acordate de Fondul Global tuturor CCM-urilor existente. Activitățile raportate, inclusiv finanțarea celor doi angajați ai Secretariatului CNC, au fost realizate din bugetul grantului FG (Grant MDA-CFUND-1906). Grantul include resurse separate pentru susținerea activității Comitetului KAP.

Raportul de activitate al CNC este elaborat de Secretariatul CNC TB/SIDA și prezintă activitățile desfășurate pe parcursul anului 2020. Raportul privind activitățile Comitetului KAP (2020) este elaborat de Secretariatul KAP și este parte componentă a Raportul de activitate CNC pentru 2020.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

Perioada de raportare: 02 ianuarie – 31 decembrie 2020

Misiunea Comitetului: Comitetul KAP unește eforturile reprezentanților persoanelor care trăiesc cu HIV și persoanelor afectate de tuberculoză, populației cheie afectate pentru a asigura disponibilitatea serviciilor de îngrijire a sănătății în vederea reducerii morbidității și mortalității cauzate de HIV și TB.

Includerea Republicii Moldova în categoria țărilor cu nivel mediu de dezvoltare (conform ratingului Băncii Mondiale, 2013) are ca urmare micșorarea alocațiilor financiare din partea Fondului Global (FG) pentru acțiunile de prevenire și control al TB și al infecției HIV/SIDA și ITS și trecerea ulterioară la finanțare de stat a Programelor naționale după anul 2017.

În acest context, Comitetul KAP a elaborat Strategia de advocacy a Comitetului KAP pentru perioada 2017-2020 cu scopul de a asigura continuitatea prestării serviciilor persoanelor cu HIV și TB și populației afectate din grupurile țintă în procesul trecerii finanțării Programelor Naționale de la FG la finanțarea de stat prin realizarea activităților de advocacy.

Principalele tactici utilizate pentru realizarea strategiei KAP:

1. Campanii cu petiții sau scrisori - transmiterea către un oficial, fie a mai multor scrisori (identice sau nu, dar cu același mesaj) de către mai multe persoane, fie a unei singure petiții însoțite de un număr important de semnături.
2. Audiențe/vizite la reprezentanți oficiali publici – întâlniri cu participarea a 2-3 sau mai mulți membri, desfășurate, de obicei în sediile oficiale.
3. Dezbateri publice și Sesiuni de responsabilizare - participarea la dezbateri publice, întâlniri pentru discutarea și monitorizarea angajamentelor asumate etc.
4. Evenimente media, de „stradă”, demonstrații de masă, media advocacy - concepute pentru a obține o acoperire largă, inclusiv în presă și TV pentru a promova un scop legat de o politică publică sau pentru a schimba atitudini publice, inclusiv comunicate de presă; scrisoare deschisă; conferințe de presă; întâlniri cu jurnaliști; editoriale; participarea la emisiuni radio sau TV; evenimente speciale etc.
5. Consolidarea capacităților - sesiuni de informare, training-uri, instruirii, ateliere de lucru;
6. Lobbying / întâlniri directe cu factorul decident (țintele campaniei), fie formale sau informale.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

În contextul atingerii scopului Strategiei KAP, pe parcursul anului 2020, au fost realizate următoarele activități:

Campanii cu petiții sau scrisori:

- La mijlocul lunii februarie a fost elaborată și expediată Nota de Concept din partea Comitetului KAP pentru asistența tehnică de la CRG privind identificarea priorităților societății civile pentru noua aplicație către Fondul Global (Country Dialogue).
- Pe 31 martie, unii din membrii Comitetului KAP au semnat un Apel al organizațiilor societății civile privind respectarea principiilor de transparență și eficiență în utilizarea banilor publici în condițiile pandemiei și consecințelor prognozate ale COVID-19, care a fost expediat către Guvernul Republicii Moldova, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Finanțelor, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Achiziții Publice, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor.
- Pe data de 09 aprilie, unii membri ai Comitetului KAP au semnat un Apel deschis al societății civile către autorități privind deteriorarea critică a transparenței achizițiilor publice efectuate de Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate.
- Pe data de 15 aprilie, Comitetul KAP a expediat către IP „UCIMP” DS un demers privind utilizarea economiilor FG în contextul COVID-19.
- Pe data de 22 aprilie, Comitetul KAP a expediat către CNAM un demers privind necesitatea respectării angajamentelor pentru sustenabilitatea programelor de reducere a riscurilor în HIV.
- Pe data de 23 aprilie, Comitetul KAP a expediat către Coordonatorii Programului Național de control al tuberculozei și Programului Național de prevenire și control al HIV și ITS un demers privind riscurile apariției stock-out-urilor de medicamente HIV, TB și TSO.
- Pe data de 27 aprilie, Secretariatul Comitetului KAP a distribuit membrilor KAP, pentru informare, răspunsul recepționat din partea IP „UCIMP” DS ca reacție la demersul KAP din 15 aprilie privind utilizarea economiilor FG în contextul COVID-19.
- Pe data de 28 aprilie, Secretariatul Comitetului KAP a distribuit membrilor KAP pentru consultare conceptul de asistență tehnică pentru implicarea ONG-urilor în elaborarea aplicației către FG pentru 2021-2023.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

- Pe data de 29 aprilie, unii membri ai Comitetului KAP au semnat Declarația societății civile privind răspunsul Ministerului Finanțelor privind transparența și eficiența achizițiilor medicale.
- Pe data de 7 mai, Secretariatul Comitetului KAP a distribuit membrilor KAP pentru informare răspunsul recepționat din partea CNAM ca reacție la demersul Comitetului KAP din 22 aprilie privind necesitatea respectării angajamentelor pentru sustenabilitatea PRR în HIV.
- Pe data de 15 mai, după eforturile coordonate ale UNODC și implicarea membrilor KAP, problema stock-out-ului pentru tratamentul cu substituție a fost soluționată.
- Pe data de 13 iulie, unii membri ai Comitetului KAP au semnat Apelul deschis al societății civile către autorități privind ajustarea cadrului legal privind lista de interdicție a Agenției Achiziții Publice.
- Pe data de 10 septembrie, unul dintre membrii Comitetului KAP, împreună cu Coordonatoarea de Programe a Rețelei Euroasiatice a persoanelor care consumă droguri, au expediat către Președintele CNC TB/SIDA din RM, Ministrul Sănătății, dna Viorica Dumbrăveanu, un demers privind îngrijorarea în urma apariției unor riscuri de întrerupere a accesului la terapia de substituție (metadonă și buprenorfină).
- Pe data de 10 noiembrie, Comitetul KAP a expediat o solicitare către Ion CEBAN, Primarul General al Municipiului Chișinău și Tudor VASILIEV, Directorul IMSP „Dispensarul Republican de Narcologie” privind îngrijorarea comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză, și organizațiilor neguvernamentale, care reprezintă interesele acestor comunități de situația creată privind litigiul înaintat de către Primăria mun. Chișinău împotriva IMSP „Dispensarul Republican de Narcologie” (DNR) în vederea încasării datoriei, penalității și evacuarea instituției din edificiul situat pe str. Grenoble 147, or. Chișinău, ceea ce supune riscului sustenabilitatea serviciilor care sunt oferite grupurilor țintă de către această instituție.

Audiențe/vizite:

Pe parcursul anului 2020, au avut loc mai multe audiențe cu reprezentanți oficiali publici, la care au participat și membri ai Comitetului KAP. Printre cele mai importante sunt întâlnirile cu instituțiile și subiectele abordate:

Ministerul Justiției al RM, Administrația Națională a Penitenciarelor:

- Perspectivă de implementare a abordărilor inovative în cadrul sistemului penitenciar;
- Instituționarea rolului consultantului „de la egal la egal” în cadrul sistemului penitenciar;
- Asigurarea accesului la educația online (neformală) în cadrul sistemului penitenciar;

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

IMSP „Dispensarul Republican de Narcologie”:

- Discutarea perspectivelor privind deschiderea unui punct nou de FTM în or. Orhei;
- Perspectivă de implementare în or. Orhei a abordării integrate (consultantul „de la egal la egal” și medic).

Primăria mun. Chișinău, Direcția generală asistență socială și sănătate a Consiliului municipal Chișinău:

- Elaborarea și aprobarea Programului Municipal HIV/SIDA pentru anul 2020;
- Discutarea bugetelor, priorităților și mecanismelor de finanțare.

Compania Națională de Asigurări în Medicină:

- Discutarea volumului finanțării a programelor de prevenire HIV în rândul populațiilor cheie pentru anul 2020, precum și a formatului acestei finanțări.

Dezbateri publice și Sesiuni de responsabilizare:

- În perioada 13-16 ianuarie, Secretarul Comitetului KAP, Oxana Rucsineanu a participat la ședința Comisiei de Evaluare a aplicațiilor din partea societății civile în contextul implementării grantului FG. Ședințele au avut loc în incinta IP „UCIMP” DS.
- Pe data de 24 ianuarie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința Consiliului național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei, în cadrul căreia s-au discutat și agreeat prioritățile CNC TB/SIDA pentru perioada care urmează, documentele operaționale ale CNC TB/SIDA și Recipientului Principal al Grantului Fondului Global.
- Pe data de 3 februarie, Secretarul KAP a participat la ședința GTL Control TB, desfășurată în incinta IMSP IFP „Chiril Draganiuc”. Pe agenda zilei au fost discuțiile privind elaborarea noului PNCT 2021-2025.
- Pe data de 5 februarie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința GTL CNC TB/SIDA în cadrul căreia s-a discutat arhitectura grantului/propunerii care urmează a fi elaborată pentru FG.
- Pe data de 6 februarie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința CNC TB/SIDA, în cadrul căreia s-a luat decizia privind nominalizarea Recipientului Principal și a Sub-Recipientului pentru aplicația țării către FG.
- Pe 10 februarie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința CNC TB/SIDA, în cadrul căreia s-au prezentat scopul și obiectivele Misiunii de Evaluare a FG.
- Pe data de 21 februarie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința CNC TB/SIDA privind rezultatele evaluării realizării grantului curent al FG și recomandările echipei FG pentru fortificarea colaborării actorilor în continuare.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

- Pe data de 5 martie, membrii Comitetului KAP au participat la dialogul / panelul de discuții dintre societatea civilă și partenerii de dezvoltare / donatorii: „Potențialul posibilităților și planuri pentru viitor”. Evenimentul a avut loc la Chișinău, în incinta „Summit Events & Conference Center”.
- Pe data de 13 martie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința GTL Control TB, desfășurată în incinta IMSP IFP „Chiril Draganiuc”. Pe agenda zilei au fost discuțiile privind elaborarea noului PNCT 2021-2025, precum și prezentarea setului de documente elaborate în cadrul TB-REP.
- Pe data de 24, 25 și 27 martie, membrii Comitetului KAP au participat la ședințele online ale GTL Control TB și HIV, în cadrul cărora a fost abordat subiectul privind elaborarea noului PN HIV 2021-2025.
- Pe data de 1, 2 și 6 aprilie, membrii Comitetului KAP au participat la ședințele online ale GTL Control TB și HIV, în cadrul cărora a fost abordat subiectul privind elaborarea noului PN HIV 2021-2025.
- Pe data de 22 aprilie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința online a GTL Control TB, în cadrul căreia a fost abordat subiectul privind elaborarea indicatorilor pentru noul PNCT 2021-2025.
- Pe data de 8, 22 și 27 mai, membrii Comitetului KAP au participat la ședințele online ale GTL Control HIV, în cadrul cărora a fost abordat subiectul privind elaborarea noului PN HIV 2021-2025 și aplicației FG.
- Pe data de 10, 16 și 17 iunie, membrii comitetului KAP au participat la ședințele online ale GTL Control HIV și TB, în cadrul cărora a fost abordat subiectul privind elaborarea noului PN HIV și TB 2021-2025.
- Pe data de 15 iunie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința online a GTL Control TB și HIV în cadrul CNC TB/SIDA. La ședință, IDOM a prezentat rezultatele preliminare ale Raportului de Asistență Tehnică Community Rights and Gender.
- Pe data de 22 iunie, Comitetul KAP a organizat o ședință online cu membrii Platformei TB pentru a discuta versiunea PNCT 2021-2025 și intervențiile incluse în aplicația FG.
- Pe data de 25 iunie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința CNC TB/SIDA, în cadrul căreia s-a aprobat Aplicația către FG 2021-2023.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

- Pe data de 17 iulie, membrii comitetului KAP au participat la ședința online a GTL Control TB, în cadrul căreia au fost abordate subiectele: (a) Procurarea/schimbarea modulelor pentru aparatele GeneXpert din sursele FG, (b) Bugetul estimat de către ANP pentru PNCT 2021-2025, (c) Prezentare și Discuții: Necesități de medicamente și consumabile pentru anul 2021, (d) Prezentare și Discuții: Implicarea OSC în depistarea țintită a TB.
- Pe data de 3 noiembrie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința GTL Control TB, în cadrul căreia s-a discutat finanțarea activităților de screening TB din sursele CNAM pentru anul 2021.

Evenimente mediatice, evenimente de „stradă”, media advocacy:

- În perioada 16-30 martie, organizațiile membre ale Comitetului KAP au participat la evenimente dedicate Zilei Mondiale de Combatere a Tuberculozei, desfășurate sub egida Institutului de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”.
- În perioada martie – iunie, membrii Comitetului KAP au participat la desfășurarea campaniei naționale „Mobilizarea eforturilor pentru un răspuns național eficient în contextul pandemiei COVID-19”.
- În perioada 15 – 25 mai, membrii Comitetului KAP au participat la desfășurarea campaniei social - informative: „Virusurile sunt diferite, oamenii – aceiași”, prilejuită Zilei Internaționale de comemorare a persoanelor decedate de SIDA.
- În perioada iunie – decembrie, membrii Comitetului KAP au participat la desfășurarea campaniei sociale „Cunoștințe mai bune pentru grijă mai bună”, dedicată Zilei Internaționale de Combatere a Consumului și Traficului Illicit de Droguri – 26 iunie, organizată de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, sub egida Comisiei Naționale ANTIDROG și UNODC Moldova.
- În perioada 15 noiembrie – 31 decembrie, membrii Comitetului KAP au participat la desfășurarea campaniei naționale „N=N, „Nedetectabil = Netransmisibil”, prilejuită Zilei Mondiale de combatere a SIDA - 01 decembrie 2020.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

Consolidarea capacităților:

- Secretariatul KAP a organizat și desfășurat la data de 30 ianuarie o ședință de lucru cu membrii KAP, în cadrul CSR „Renasterea”, privind (a) prioritățile de activitate KAP pentru anul 2020, (b) rezultatele ședinței CNC TB/SIDA din 24 februarie 2020, (c) pașii următori ai Comitetului KAP. A avut loc o sesiune de lucru cu ONG-urile din TB pe marginea formulării priorităților per grup cheie afectat, activități, indicatori, resurse estimate etc.
- Pe data de 7 aprilie, membrii Comitetului KAP au participat la ședința online a Platformei Coaliției pentru transparență în utilizarea fondurilor publice pentru a discuta Planul de acțiuni a ONG-urilor privind eficiența și transparența utilizării banilor publici în contextul epidemiei de COVID-19.
- Pe data de 3-4 iunie, au fost organizate Focus-grupuri cu organizațiile societății civile în cadrul CRG TA pe marginea implicării OSC-urilor în procesele de elaborare a PN TB și HIV și Aplicația către FG 2021-2023.
- Pe data de 12 iunie, Comitetul KAP a organizat o ședința online cu membrii GTL pentru a discuta Rezultatele Raportului de Asistență Tehnică Community Rights and Gender.
- Pe data de 8 iulie, Comitetul KAP a organizat o ședință online cu membrii KAP din domeniul TB, în cadrul căreia au fost abordate următoarele aspecte: (a) Capacitatea de Membru KAP și luarea de decizii/dreptul de vot; (b) Aprobarea Regulamentului Comitetului KAP; (c) Prezentarea raportului privind activitatea Comitetului KAP pentru perioada ianuarie-iunie 2020, resurse și buget utilizat; (d) Interacțiunea cu Coaliția pentru transparență în utilizarea banilor publici; (e) Perspectivele utilizării soft-ului de monitorizare electronică pentru evaluarea nivelului de stigmă, autostigmă și discriminare în rândul PTH; (f) Cererea de transmitere a Secretariatului KAP din 01.08.2020.
- Pe data de 15 decembrie, membrii Comitetului KAP au aprobat Planul costificat de acțiuni ale Comitetului KAP pentru perioada anului 2021.
- Pe data de 22 decembrie, membrii Comitetului KAP au participat la Conferința de totalizare a implementării proiectului: „Consolidarea controlului tuberculozei în Republica Moldova”, eveniment desfășurat sub egida Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

RAPORT DE ACTIVITATE

al Comitetului comunităților cheie afectate de HIV și tuberculoză din Republica Moldova

Comitetul KAP

Lobbying/întâlniri directe cu factori decidenți:

- Pe data de 30 noiembrie, unii membri ai Comitetului KAP au participat la Masa Rotundă „Sustenabilitatea răspunsului național împotriva HIV prin prisma actelor normative și drepturile omului”, organizată în contextul Zilei Mondiale de luptă împotriva HIV/SIDA, desfășurată în incinta Parlamentului Republicii Moldova, la care au participat reprezentanți ai Comisiei protecție socială, sănătate și familie, Comisiei parlamentare drepturile omului și relații interetnice, Ministerului Sănătății Muncii și Protecției Sociale, Primăriei Chișinău, reprezentanți ai CNAM, UNAIDS, MAI, ANP, INP, DRN, SDMC și ai organizațiilor societății civile.
- Pe data de 01 decembrie, președintele Comitetului KAP a participat în cadrul Conferinței de presă dedicată Zilei Mondiale de combatere a HIV – 01 decembrie, care a avut loc în incinta Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

LECȚII ÎNVĂȚATE

Pe parcursul perioadei raportate, Comitetul KAP a identificat următoarele concluzii / lecții învățate în urma activităților desfășurate:

1. Eficiența activității Comitetului KAP depinde direct de stabilirea unor obiective clare, cu indicatori de performanță concreți pentru o anumită perioadă de timp, care la moment sunt insuficienți în planul de acțiuni actual. Drept rezultat, în Planul de activități pentru următoarea perioadă trebuie să fie incluse obiective clare, eficiența căroara va putea fi evaluată prin aplicarea unor indicatori de performanță concreți.
2. Eficiența activității Comitetului KAP depinde direct de eficiența activității membrilor KAP. Analizând activitatea membrilor pe parcursul anului 2020, s-a concluzionat că potențialul Comitetului KAP și anume cel ce ține de consolidarea resurselor umane este una dintre prioritățile pentru viitorul apropiat. Această prioritate urmează a fi implementată prin întreprinderea următoarelor acțiuni:
  - a) Extinderea/reînnoirea componenței Comitetului KAP prin aderarea noilor membri;
  - b) Contribuirea la dezvoltarea capacităților/potențialului membrilor Comitetului KAP pe parcursul anului 2021.

Raport anual de activitate CNC TB/SIDA
